

Nyhedsbrev for Historisk Samfund for Sydøstjylland, august/september 2019 samt påmindelse om sommerudflugt 31. august 2019

SOMMERUDFLUGT

BESØG PÅ DANSK SYGEPLEJEHISTORISK MUSEUM MED KAFFE PÅ HOTEL KOLDINGFJORD

LØRDAG DEN 31. AUGUST 2019 KL. 13.00 - CA. 15.45

Vi besøger det enestående museum på Fjordvej 152 i Kolding, i to smukke bygninger med udsigt over Kolding Fjord.

Museumsleder Trine Gjesing Antvor giver os en introduktion, hvor hun vil lægge vægt på historien

om Koldingfjord, der blev taget i brug i 1911 som tuberkulosesanatorium for børn, finansieret ved salg af julemærket. Da sanatoriet hurtigt viste sig at være for lille, åbnede man i 1917 en pavillon, Fjordglimt, til mindre børn, og i 1933 kom endnu en bygning til, Granly. Disse to bygninger huser i dag museet. I 1959 lukkede sanatoriet, og fra 1960 til 1988 blev Koldingfjord anvendt af Åndssvageforsorgen. I 1990 åbnede Koldingfjord som hotel. I 1999 åbnede museet, der er en skatkiste af materialer og fotos om dansk sygepleje og danske sygehuse. (Museet har givet input til

”Sygeplejeskolen”, der vises på TV2 Charlie, og der er en lille udstilling herom). Vi går rundt og ser alle de spændende ting og fotos.

Kl. ca. 14.30 går vi ad den korte sti eller en lidt længere sti langs fjorden til Hotel Koldingfjord, hvor vi får kaffe og kage kl. 15.00.

Tilmelding til udflugten med oplysning om antal personer til kaffebord à 80 kr. senest onsdag den 28. august 2019 på hjemmesiden www.hssso.dk eller mail hssovejle@gmail.com

ARRANGEMENTER AUGUST/SEPTEMBER 2019:

BYVANDRING I HORSENS – HISTORISKE TIRSDAGE: DEN SKÆVE BY

TIRSDAG DEN 27. AUGUST KL. 16.30

Temaet for efterårets Historiske Tirsdage er *den skæve by*, og vi begynder med middelalderen i den brede forstand. Det ældste Horsens var på mange måder en skæv by. Byens huse var skæve, byens gader var skæve, byens voldgrav var skæv. Samfundet var præget af enorm stor social skævhed og goderne og privilegierne var skævt fordelt. Og hvad med befolkningen? Gik folk rundt og var skæve eller påvirkede? I hvor høj grad var anvendelsen af rusmidler – frivilligt eller ufrivilligt – udbredt i vikingetidens og middelalderens Horsens? Vi tager en vandring rundt i det ældste Horsens og ser på byens tidlige historie. Undervejs ser vi på konkrete steder, hvor arkæologiske udgravninger har vist spor af fortiden i den skæve by.

Mødested: Torvet i Horsens, ved syddøren til Vor Frelses Kirke. Det er ganske gratis at deltage og tilmelding er ikke nødvendig. Husk tøj efter vejret.

FOREDRAG: FRA KONG VERMUND TIL CHRISTIAN X

Smidstrup & Omegns Lokalhistoriske Museum & Arkiv

SØNDAG DEN 1. SEPTEMBER KL. 14.00-16.00

Vi nærmer os 100 året for genforeningen efter 1. Verdenskrig. Selvom vi ikke var en del af det geografiske område, var de fleste familier nord for grænsen direkte eller indirekte berørt af krigen. Derfor mener vi, at et foredrag om dette emne også er aktuelt for os. Tidl. viceborgmester og historiker Peter Christian Jacobsen, Haderslev, kalder sit foredrag "Fra kong Vermund til Christian X". Foredraget ledsages af billeder og handler om tiden op til, under og efter 1. Verdenskrig. Vi skal høre om, hvordan Slesvig først blev tabt for Danmark og siden, da mange havde opgivet håbet, delvis kom tilbage. Arrangementet er gratis, og tilmelding er ikke nødvendig. Kaffebordet koster 30 kr.

Foredraget finder sted d. 1. september kl. 14-16 på Smidstrup & Omegns Lokalhistoriske Museum & Arkiv, Præstegårdsvej 74, 7000 Fredericia.

ÅBEN UDGRAVNING I TORSTED

TIRSDAG DEN 3. SEPTEMBER KL. 19.00

Horsens Museums arkæologer holder åbent hus på museets aktuelle udgravninger i Torsted. Arkæologerne viser rundt i feltet og fortæller om, hvordan en udgravning gribes an fagligt og metodisk. Følg arkæologerne tilbage til fortidens landskaber og hør om de arkæologiske data, der bliver til en del af vores fælles historie. Arrangeret i samarbejde med Rema 1000. Arrangementet er gratis og varer ca. 2 timer. Husk praktiske sko og tøj efter vejret.

Mødested: Erhvervsparken 10, 8700 Horsens

TORSDAGSTALE: DA HORSENS HAVDE SOLDATER

TORSDAG DEN 5. SEPTEMBER KL. 16.00

Hvordan var byens liv med soldaterne som tvungne gæster og hvad fortæller de historiske erindringer om dengang, Horsens havde soldater? Allan Skou Larsen, arkæolog og kulturhistorisk guide fortæller i et "Torsdag-foredrag" om perioden med Det Slesvigske Kyradseregiment i Horsens. Der står en mindesten i Åbjergskoven for Det Slesvigske Kyrasserregiment lige der, hvor regimentets musikkorps onsdage og søndage gav gratis koncerter. Stedet kaldes derfor "Musikskoven". Stenen er et minde om den gang fra 1722 til 1842, hvor Horsens var en garnisonsby. De hvervede professionelle soldaterne boede rundt i baghuse, udhuse og på lofter i gader som Borgergade, Graven, ved Åen, Grønnegade, Hestedamsgade og Thonbogade. Officererne derimod boede ved velstillede borgere på Søndergade. Antallet af soldater var mærkbart for de dengang 5000 indbyggere, i de fleste af årene var der omkring 200 soldater, der skulle indkvarteres og underholdes af Horsensborgerne. Byens borgere skulle også sørge for soldaternes heste, både opstaldning og foder til dem. Eks. havde 191 soldater i 1788 214 heste. Andre borgeropgaver var opbevaring af hør, etablering af et regimentssygehus, krudtkamre, monderingskamre, øvelsespladser og en ridehal. Konflikter mellem borgere og regimentet var der mange af, soldaterne fyldte meget i bybilledet. 1/3 af soldaterne måtte gifte sig og få børn, men det blev op imod 3/4 af soldaterne, der stiftede familie. Foredraget er gratis og finder sted i Byarkivet, Sundvej 1A, 8700 Horsens. Tilmelding: Det er først til mølle til det begrænsede antal pladser.

VOLDVANDRING MED QUIZ FOR MILITÆRHISTORISKE NØRDER

TIRSDAG DEN 10. SEPTEMBER KL. 18.30 – 20.00

Museerne i Fredericia inviterer alle til en voldvandring bygget op som en quiz omkring Fredericia Volds historie med stop flere steder. Voldmester Mikael Holdgaard Nielsen står for quizzen og guider rundt. Denne gang handler det om begivenheder knyttet til militærhistorien. Der vil være nørdede spørgsmål om alt fra svenskekrigene til 2. verdenskrig. Så er du militærhistorisk nørd, så vel mødt i en dyst med andre nørder i kampen om *Fredericia Fæstnings Historie, Bind 1-3* og om titlen som ”**Militærhistorisk Stormester**” i et helt år, hvorefter en ny nørdequiz gentages. Arrangementet er gratis, og tilmelding er ikke nødvendig.

Mødested: DSB-Mindelund på Holstens Bastion – afslutning ved Nørreport.

Historisk Samfund for Sydøstjyllands privatlivspolitik og dataansvar

Vi behandler personoplysninger og har derfor vedtaget en privatlivspolitik, der kort fortæller dig, hvordan vi behandler dine personoplysninger til sikring af en fair og gennemsigtig behandling.

Gennemgående for vores databehandling er, at vi kun behandler personoplysninger til bestemte formål og ud fra berettigede interesser. Vi behandler kun personoplysninger, der er relevante og nødvendige til opfyldelse af de angivne formål, og vi sletter dine oplysninger, når de ikke længere er nødvendige.

Privatlivspolitikken kan læses på vores hjemmeside www.hssso.dk